

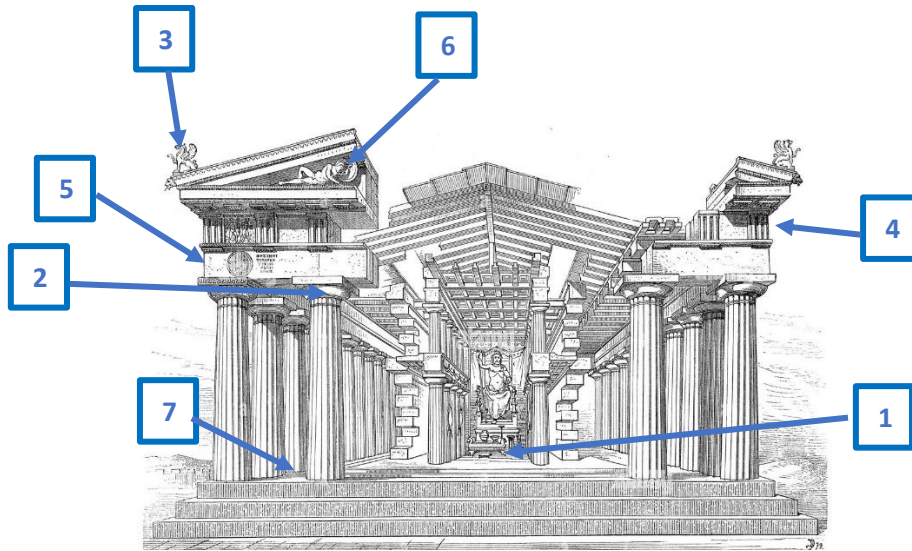
SÈRIE 1

Exercici 1. Aproximació a la història de l'art

[2 punts en total]

a)

[0,70 punts]:

Naos (1)

Capitell dòric (2)

Acroteris (3)

Fris (4)

Arquitrau (5)

Frontó (6)

Peristil (7)

[7 encerts × 0,10 = 0,70 punts]

Nom: mètopa

[0,15 punts]

Definició. En el fris dòric, la mètopa és l'espai o porció de mur, al damunt de l'arquitrau, comprès entre dues peces amb motlures verticals anomenades tríglifs. La mètopa pot ser decorada amb relleus, com en aquest cas.

[0,15 punts]

b)

[0,50 punts]:

1. Cubisme
2. Neoclassicisme
3. Romanticisme
4. Impressionisme
5. Videoart

[5 × 0,10 = 0,50 punts]

Respostes correctes previsiblement més habituals:

- **Cubisme:** representació simultània de múltiples punts de vista; fragmentació i geometrització de les formes; rebuig de la perspectiva tradicional; introducció de la noció de moviment en el pla.
- **Neoclassicisme:** recuperació dels models i valors de l'antiguitat clàssica; predomini de la raó, l'ordre i l'harmonia; ús de la temàtica històrica o mitològica.
- **Romanticisme:** exaltació de la subjectivitat i de les emocions; interès per la natura, el misteri i l'exotisme; desenvolupament de la categoria estètica del sublim; valoració de la llibertat creadora i de l'individu.
- **Impressionisme:** captació dels efectes canviants de la llum i de l'atmosfera; pinzellada solta; treball a l'aire lliure; influència de la fotografia i del japonisme.
- **Videoart:** expressió artística mitjançant recursos audiovisuals; ús del vídeo com a mitjà principal; exploració de temes com el temps, la transcendència, la vida. En el cas de Bill Viola es podria posar: alentiment extrem de la imatge i referències a la tradició artística medieval i moderna i a la iconografia religiosa.

Estil correcte i caracterització coherent [0,50 punts]

Caracterització correcta, però falta esmentar l'estil [0,35 punts]

Estil i caracterització no concordants [0,20 punts]

Respostes molt vagues o incorrectes [0,00 i 0,10 punts]

Exercici 2. Art. Forma i funció

[4 punts en total]

OPCIÓ A. *La mort de la Mare de Déu*, de Caravaggio. París, Museu del Louvre.

a)

[1 punt].

Datació:

- Primers anys del segle XVII, primera dècada del segle XVII [cal admetre: primer quart, primer terç, primera meitat del segle XVII].

[0,20 punts]

Context:

- Divisió d'Europa entre l'església de Roma i les confessions protestants.
- La reformulació del catolicisme (Contrareforma).
- Les grans figures de la Contrareforma (Carles Borromeo, Ignasi de Loiola, Felip Neri, Teresa de Jesús).
- Període de les monarquies absolutes europees.
- Formació de nous països (Províncies Unides del Nord).
- Aparició de les potències marítimes (Gran Bretanya...).
- Consolidació de la colonització del Nou Món.
- Ciència i filosofia: Galileo Galilei o Descartes.
- Literatura: segle d'or de les lletres en diversos països europeus (França, Anglaterra, Espanya)
- Música: De Monteverdi a l'inici del barroc, el gènere musical de l'òpera.

[4 × 0,20 = 0,80 punts]

b)

[1,50 punts]

Característiques formals (anàlisi de l'estil):

Espai neutre o buit que envolta l'acció.

Avançament de l'escena cap a un primer pla.

Concepció teatral de la composició.

Protagonisme compositiu de les figures.

Predomini del color damunt del dibuix.

Forts contrastos lumínics, clarobscur.

La llum com a motor de l'acció.

Composició unitària a través de l'encreuament de dues diagonals.

Realisme pictòric.

Utilització de models de l'entorn quotidià.

Expressionisme dramàtic per mitjà de la gesticulació de les figures.

Representació del moment culminant de l'acció.

[5 × 0,25 = 1,25 punts]

Estil:

Naturalisme, barroc.

[0,25 punts]

c)

[1 punt].

Tema:

- Temàtica cristiana
- A la Bíblia no es relata la mort, la dormició o el trànsit de la Verge.
- Tema provinent dels evangelis apòcrifs.
- Temàtica freqüent a l'Església ortodoxa (*koimesis*) i habitual a Occident a partir del gòtic, ja que fomenta la imatge humana de Crist.

[0,50 punts]

Funció:

- Pintura d'altar.
- Anava destinada a una capella de l'església carmelitana de Santa Maria della Scala a Roma.
- Funció devota del comitent i dels creients.
- Foment de l'oració o pregària.

[0,25 punts]

Recepció:

- Obra de Caravaggio rebutjada pels carmelites descalços de Santa Maria della Scala.
- Alguns sectors de l'Església no compartien el naturalisme exacerbant de l'artista, manifestat en l'ús de models humils i en el tractament quotidià de les escenes sagrades, ja que consideraven que s'oposava al decòrum social i eclesiàstic i trencava amb la tradició visual establerta.
- Rubens, tanmateix, recomanà l'adquisició de l'obra al duc de Màntua, Vincenzo Gonzaga.

[0,25 punts]

d)

[0,50 punts].

A banda de la capacitat d'observació en la resposta, cal demostrar conèixer el significat del terme *naturalisme*.

- Voluntat de visualitzar la sacralitat.
- Representació de la sacralitat amb el daurat.
- Existència d'aurèoles i nimbes en l'obra de Giotto.
- Plasmació de l'ànima de la Verge en l'obra de Giotto.
- Valorar també que l'obra flamenca és més propera a Caravaggio que Giotto, perquè el realisme és una de les característiques d'aquesta etapa avançada del gòtic.

[2 × 0,25 = 0,50 punts]

OPCIÓ B. Pavelló alemany (Barcelona), de Mies van der Rohe.

a)

[1 punt].

Datació:

- 1929. Exposició Universal de Barcelona.
- S'admet primer terç o primera meitat del segle XX.

[0,20 punts]

Context històric i cultural:

- Període d'entreguerres a Europa.
- Adveniment del feixisme a Itàlia i Alemanya i l'estalinisme a la Unió Soviètica.
- Crac de la borsa de Nova York.
- Període de les avantguardes històriques en les arts.
- El moviment modern d'arquitectura: el funcionalisme.
- Urbanització de Montjuïc i plaça d'Espanya.
- Generació literària del 27: Lorca, Alberti, Zambrano...

[4 × 0,20 = 0,80 punts]

b)

[1,50 punts].

Característiques tècniques i formals:

- Predomini de la línia recta i de l'horitzontalitat.
- Teulada plana i ample voladís.
- Arquitectura arquiteurada sobre pilars d'acer.
- Planta lliure: definició de l'espai en funció de l'ús.
- Lectura de la planta: plataforma de travertí, espai fluid, oficines i lavabo i estanys.
- Cura en la selecció dels materials: travertí, ònix, granit, acer inoxidable i vidre.
- Utilització d'elements i peces prefabricades.
- Unió entre l'interior i l'exterior per manca de murs de tancament.
- Mobles dissenyats per l'arquitecte. Excepció de l'escultura de bronze, de Georg Kolbe.

[5 × 0,25 = 1,25 punts]

Estil:

- Racionalisme.
- S'admeten: moviment modern d'arquitectura, funcionalisme, estil internacional.

[0,25 punts]

c)

[1 punt].

Funció:

- Pavelló representatiu d'Alemanya a l'Exposició Universal de Barcelona del 1929.
- Entre els pavellons representatius del moviment modern d'arquitectura, a banda del d'Alemanya, hi havia el de l'antiga Iugoslàvia.
- Es va reconstruir l'any 1986.

[0,50 punts]

Significat:

- Paradigma de la nova arquitectura.
- Funcionalitat.
- Indústria. Seriació.
- Minimalisme formal.

[0,50 punts]

d)

[0,50 punts].

- Qualsevol historicisme: semblances amb l'Escorial i el Vaticà.
- Continuisme de l'Escola de *Beaux Arts*.
- Monumentalitat i grandiloqüència.
- Decorativisme i riquesa ornamental.
- Simetria.
- Etc.

[0,25 × 2 = 0,50 punts]

Exercici 3. Dimensió individual i social de l'art

[2 punts en total]

El rècord de Frida Kahlo en el mercat artístic

a)

- **Tradició mexicana:** indumentària tradicional mexicana; esquelet o calavera (relacionat amb la celebració del Dia dels Morts i la figura de Catrina); colors vius i intensos, propis de l'art popular mexicà; referències al compromís polític i social de la revolució mexicana (marxisme, antiimperialisme, etc.); identitat nacional mexicana, etc.
- **Tradició surrealista:** el somni i l'univers oníric; el subconscient; la psicologia i el món interior; escenes imaginàries i fantàstiques (allunyades del racionalisme); juxtaposició d'elements impossibles, etc.

[0,50 + 0,50 = 1 punt]

b)

- **Arguments de la matèria:** construcció i afirmació de la identitat pròpia; representació del dolor físic i emocional; ús de l'autoretrat com a principal camp de l'experimentació artística; necessitat d'autoconeixement; reivindicació de la identitat mexicana, etc.

[0,25 × 2 = 0,50 punts]

- Part competencial:
 - Reflexió coherent, ben argumentada i justificada amb exemples pertinents de Frida Kahlo o d'altres artistes [0,50 punts].
 - Reflexió general amb argumentació simple, exemples poc desenvolupats o justificacions superficials [0,25 punts].
 - Resposta sense argumentació o desvinculada de la pregunta plantejada [0 punts].

Exercici 4. Art. Espai, natura i ciutat

[2 punts en total]

OPCIÓ A: Egipte s'emporta la seva primera victòria en la batalla per recuperar peces museístiques

a)

[1 punt]

- Les respostes correctes són moltes. En referenciem les més òbvies: les piràmides de Guiza, la piràmide esglaonada de Djoser, el temple de Karnak a Tebes, el fris de Meidum, els relleus de la tomba de Nefertari, la màscara mortuòria de Tutankamon...

[2 × 0,5 = 1 punt]

b)

[1 punt]

- Opinió raonada, ben estructurada i coherent, amb arguments fonamentats i exemples concrets (de l'article o d'altres casos de restitució patrimonial), i ús adequat de conceptes de patrimoni cultural [1 punt].
- Opinió raonada i coherent, amb alguns arguments pertinents, però amb exemples limitats o poc desenvolupats [0,75 punts].
- Opinió justificada de manera bàsica, amb arguments generals o poc fonamentats, i referències parcials o poc clares al text [0,50 punts].
- Opinió sense una justificació sòlida, amb arguments banals o poc relacionats amb la qüestió plantejada [0,25 punts].

OPCIÓ B. [2 punts]. Una vista a la secció de Modernisme del MNAC.

- Algunes característiques formals i conceptuals del Modernisme que poden aparèixer en la resposta són les següents:
 - o Inspiració en la natura.
 - o Decorativisme.
 - o Integració de totes les arts. Idea de l'art total.
 - o Voluntat de modernització.
 - o Introducció de les novetats formals i tècniques industrials d'Europa.
 - o Predomini de la línia corba.
 - o Univers simbòlic i líric de nimfes i de figures relacionades amb la història i la cultura catalanes.
 - o Connexió entre art i vida quotidiana.
 - o Art burgès.
- Identificació correcta i ben aplicada de diverses característiques del Modernisme a partir dels exemples, amb explicació coherent, precisa i ben expressada [1,50 punts].
- Identificació parcial però correcta, amb algunes relacions pertinents entre les característiques i els exemples, tot i que incompleta o poc desenvolupada [1 punt].
- Respostes molt generals, amb escasses referències als exemples o amb poca precisió conceptual [0,50 punts].
- Resposta incorrecta, descontextualitzada o sense relació amb el Modernisme [0 punts].

El perquè de la importància del Modernisme a Catalunya: burgesia, desenvolupament industrial, desenvolupament de la cultura del lleure, etc.

[2 ítems: màxima puntuació = 0,50 punts]